

К 7/М 45

120000868974

ОБЩЕН ФЕСТИВАЛ
МУЗИЧЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ
18 МАРТ - 1 АПРИЛ 1978 Г. РУСЕ - БЪЛГАРИЯ

XVIII МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1978 година

Посветен на 100-годишнината на Освобождението
на България от османско иго

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
НА ФИЛХАРМОНИЯТА ОТ ГР. ЯШ
— СР РУМЪНИЯ

Диригент — ИОН БАЧУ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868974

26 март — неделя

Начало — 19,30 часа

Зала — Дом на културата

442021

ДЖ. ЕНЕСКУ — Концертна увертюра

С. РАХМАНИНОВ — Рапсодия за пиано
и оркестър върху тема от
Паганини

Солист — з. а. НИКОЛАЙ ЕВРОВ

ИВ. МАРИНОВ — Симфонична поема „Илинден“

МОРИС РАВЕЛ — „Дафнис и Хлое“ — втора
сюита
Зазоряване
Пантомима
Всеобщ танц

Един от биографите на видния румънски композитор ДЖ. ЕНЕСКУ (1881—1955), Андрей Тудор пише: „През 1881 г., когато се е родил Енеску, съвременната румънска музика се е намирала още в зачатъчно състояние: тя е била едва на половин век“. И действително, творчеството на Енеску е възникнало върху почвата, подготвена от неговите предшественици, композиторите Музическу, Г. Дима, Д. Кириак, но едва той е този, който полага основите на румънската национална композиторска школа. „Румънският Глинка, признатият глава на румънската национална композиторска школа е Дж. Енеску. Гениален музикант, вдъхнал заедно с въздуха на родните поля румънските донини и мелодии на леутарите, и в същото време дълбоко изучил и възприел най-добрите достижения на световната музикална култура“, (Е. Мейлих — изследовател на творчеството на Енеску).

Животът на Енеску е протекъл изключително активно и творчески наситено. Цигулар, композитор, диригент, пианист, педагог, блестящ лектор, органист, музикален критик — и всичко това на високо професионално ниво — явление, действително поразително по мащабите и всеобхватността си. Завършил консерваториите във Виена (1893 г.) и в Париж, той не се ограничава само с композиторската дейност, а разгъва енергична и активна изпълнителска дейност. Участва в създадените ансамбли: трио с Фурние и Казелла и кuartет с Андри Казаделюс, Луи Фурние и Фриц Шнайдер.

Списъкът на неговите партньори на сонатните вечери, където той свири и на цигулка, и на пиано, включва такива имена като: А. Корто, Ж. Тибо, П. Казалс, А. Казелла, Р. Щраус, Б. Барток, М. Равел, Й. Менухин, Д. Ойстрах, Л. Оборин.

Джорджес Енеску е написал 3 симфонии, 2 румънски рапсодии, 2 сюити за оркестър, 3 сонати за цигулка, 3 сонати за пиано, опера „Едип“ и др. Централно място в творчеството му заемат неговите трета симфония, написана по време на Първата световна война и операта „Едип“, вдъхновена от трагедията на Софокъл.

„Аз никога не можах да реша — е казал РАХМАНИНОВ — какво е моето истинско призвание: композитор, пианист или диригент. Има моменти, когато ми се струва, че трябва да бъде само композитор, а понякога мисля, че аз съм само пианист“.

Творческото наследство на композитора е голямо и обхваща произведения от най-различни жанрове: три симфонии, четири клавирни концерта, Рапсодия на тема от Паганини, многобройни романси, клавирни творби и др. Но не по-малка е и неговата слава на голям пианист и интерпретатор, осъществил триумфална сценична кариера в Европа и Америка.

Рапсодията на тема от Паганини за пиано и оркестър, оп. 43 е била създадена за кратко време (седем седмици) и е била изпълнена за първи път през ноември 1934 г. в Балтимор — от автора и Филаделфийския оркестър с диригент Л. Стоковски.

В основата на Рапсодията е темата от знаменития Каприз на Паганини № 24 (ла минор), която по-рано е била блестящо разработвана и от Брамс. Рахманинов развива темата във формата на голям цикъл вариации; техният характер, последователност и групиране той подчинява на дълбок драматургичен замисъл. За този замисъл отчасти свидетелствува и едно писмо на композитора до хореографа, желаещ да постави върху тази музика балет. Рахманинов предлага „да съживи легендата за Паганини“ — легенда, по която драмата и гибелта на великия цигулар са се обяснявали с намесата на „нечиста сила“, завладяла душата на артиста. Изхождайки от музиката и от типичните за композитора естетически концепции, това е по-обобщено тълкуване на Рапсодията. Музиката разкрива трагедията на богато-надарената артистична личност. На жаждата за красота и духовна свобода (началните вариации), както и на любовните и нежни чувства (11 — 18 вариации) се противопоставят злите сили и смъртта (7 — 10 вариации и финала).

Симфоничната поема „Илинден“ от ПЕАН МАРИНОВ (написана е през 1956 г.) е разгъната в епично-драматичен план, обогатена от ярката сфера на народностната песенност и мелодия. Единната линия на изграждане е основана на взаимодействието на основните образни сфери — драматичния заряд (главната тема и нейните варианти), лирико-патетичната (втората тема) и философски-обобщаващата (темата на встъплението и свързаните с нея епизоди).

„Илинден“ е знак на дълбоко уважение и възхита пред възторга на една епоха, в пепелището на която остана да искри само неугасимата огромна нравствена сила на един изстрадал народ“. (Ив. Маринов).

Когато говорят за френската музика на нашия век, то винаги се назовават две имена: Клод Дебюси и МОРИС РАВЕЛ (1875—1937 г.). Това е естествено, защото именно тези двама композитори са определили най-важните тенденции на развитие на френския музикален живот от 80-те години на XIX век до средата на XX век. Ето и изказвания на съвременниците на Равел за самия него:

„Аз никога не съм преставал да смятам Равел за велик майстор на френската музика, наред с Рамо и Дебюси — един от великите музиканти на всички времена.

Това, което той изразява с музиката си, мен ме трогва изключително. Неговата експресия е не-надмината по своята точност, изтънченост, по своя блясък. Всяка друга музика, редом с неговата музика, ми се струва несвършена“.

Ромен РОЛАН

„Той се правеше на естет, искаше да бъде неразбран, без съмнение щеше да сметне като най-лошо оскърбление за своята изтънченост широката популярност, която доби впоследствие“.

Рикардо ВИНЕС

„Равел споделяше нашите увлечения, нашите слабости, нашето пристрастие към китайското изкуство, към Маларме и Верлен, към Рембо и Корбне, към Сезан и Ван Гог, към Рамо и Шопен, към Уистлер и Валери, към руснаците и Дебюси“.

Леон—Пол ФАРГ

А ето какво казва и самият композитор по повод „Дафнис и Хлое“ в своите „Автобиографични бележки“:

„Дафнис и Хлое“, хореографска симфония в три части ми беше поръчана от директора на трупата Руски балет — Сергей Дягилев. Либретото е от Михаил Фокин, балетмайстор на знаменитата трупа. Аз мислех да съчиня голяма музикална фреска, стремейки се не толкова да пресъздам истинската античност, колкото да запечатля Елада на моите мечти; тя беше доста близка с тази, която си въобразявах и пресъздавах френските художници до края на 18 век.

Симфоничната конструкция на произведението следва много точен тонален план, музикалните теми са малко; тяхното развитие укрепва симфоничното единство на цялото произведение“.

Самият Равел, характеризирайки своето произведение като „хореографска симфония в три части“ ни подсказва една от неговите най-съществени особености — наличието на единно музикално-драматургично развитие с ярко изразен симфоничен характер. Може да се предположи, че именно това е подтикнало композитора да състави от музиката на балета двете известни симфонични сюити.

